

HULEFÂ-İ RÂŞİDÎN

Peygamber Efendimizden hemen sonra İslâm devletini sırayla yöneten ilk dört halifeye verilen unvandır. Bunlar sırasıyla: Hz. Ebû Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali'dir. Bazı kaynaklar, Hz. Ali'nin şehid edilmesinden sonra altı ay kadar halifelik yapan Hz. Ali'nin oğlu Hz. Hasan'ı da râşid halifelerden sayarlar.

Hulefa-i Râşidîn devri 632 yılında Hz. Ebû Bekir ile başladı. Hz. Ebû Bekir'in halifeliği iki yıl sürdü. Ondan sonra Hz. Ömer on buçuk yıl, Hz. Osman on iki yıl ve Hz. Ali beş yıl halifelik yaptı.

Resul-i Ekrem (a.s.m), hem peygamber, hem de merkezi Medine'de olan İslâm devletinin başkanıydı. Halife, Peygamber Efendimizin yerine, onun devlet başkanlığı sıfatını devralarak iş başına gelen kişidir; onun (a.s.m.) vefatından sonra İslâm toplumunu Kur'ân ve Sünnet ışığında yönetmek üzere iş başına geçer. Halife kelimesinin çoğulu hulefâ'dır. **Râşid**, kelime olarak, **"doğru yolda bulunan"** mânâsına gelir. Bu halifeler, ardarda gelerek idarelerinde doğruluk ve istikâmet üzere buldukları için "Hulefa-i Râşidîn" denilmiştir.

Hulefâ-i Râşidîn tabiri bizzat Peygamber Efendimizin bir hadisinde geçmektedir. Peygamber Efendimiz (a.s.m.) bir gün Ashabına namaz kıldırdıktan sonra bir konuşma yaptı. Konuşmadan sonra bir zât kalkıp: **"Ey Allah'ın Resulü! Sanki bu, veda eden bir şahsın konuşması gibi. Bize neyi tavsiye ve vasiyet edersiniz"** dedi. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz (a.s.m.) şöyle buyurdu: **"Size Allah'tan korkmayı (takvâyı) ve başınızdaki idareci Habeşli bir köle de olsa itaat etmenizi tavsiye ve vasiyet ediyorum. Benden sonra hayatta kalanlar bir çok ihtilâf görecek. O zaman benim Sünnetime ve hidayet üzere olan râşid halifelerin (Hulefâ-i Râşidîn) Sünnetine sarılın. Dinde aslı esası olmayan sonradan çıkma işlerden sakının. Bu şekilde sonradan ortaya atılmış dine zarar verici her şey bid'attır. Her bid'at ise sapıklıktır."**

Hadis âlimleri bu hadiste geçen "Hulefâ-i Râşidîn" tabirinden kast edilen zâtların Hz. Ebû Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali olduğunu belirtmişlerdir.